

A társadalomkutatás módszerei I.

3. hét

Daróczi Gergely

Budapesti Corvinus Egyetem

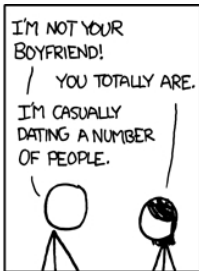
2011. IX. 29.

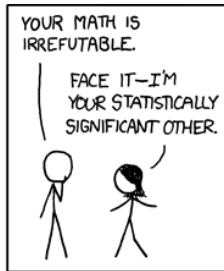
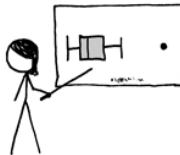
- 1 Bevezetés
- 2 A fogalom
- 3 Konceptualizálás
- 4 Operacionalizálás
- 5 Változók és mérési szintek

Most járunk, vagy nem járunk?

Már úgy szeretném megtudniíí, hogy most já-runk-e, vagy nem já-runk?

BUT YOU SPEND TWICE AS MUCH TIME WITH ME AS WITH ANYONE ELSE. I'M A CLEAR OUTLIER.

Forrás: <http://xkcd.com/539>

Ady Endre (1913): *Be gyönyörű tavasz-éjjel*

Akár erre, akár arra,
(*Be gyönyörű tavasz-éjjel*)
Csak szívünkben fölkavarva
Mehetiünk,

Akár erre, akár arra.
Vagy ezt mondd, vagy azt mondd
(*Be gyönyörű tavasz-éjjel*)
Be fájának most a gondok.
Jól vigyázz,
Vagy ezt mondd, vagy azt mondd.

Ha szeretsz, ha nem szeretsz még
(*Be gyönyörű tavasz-éjjel*)
Én szeretni úgy szeretnék
Valakit,
Ha szeretsz, ha nem szeretsz még.
Talán igen, vagy talán nem
(*Be gyönyörű tavasz-éjjel*)
Reszketve szólok, hogy: ámen,
Legyen úgy,
Talán igen, vagy talán nem.

A legsúlyosabb csapás!

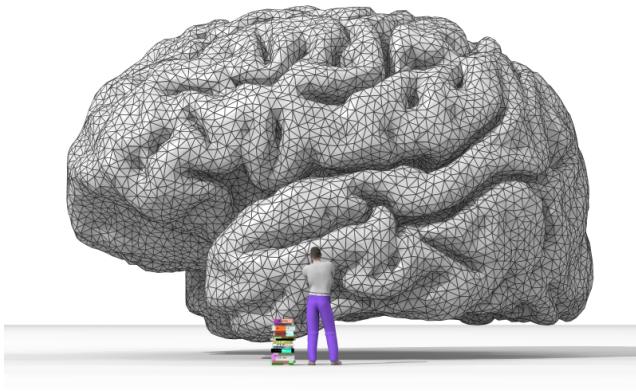
De melyik a súlyosabb?

	Marin megye	Santa Cruz
Üzleti károk	15 millió USD	56,5 millió USD
Halálos áldozatok	5	22
Sérültek	379	50
Kilakoltatottak	370	400
Megsemmisült lakások	28	135
Megrongálódott lakások	2900	300
Megsemmisült üzletek	25	10
Megrongálódott üzletek	800	35
Lakossági károk	65,1 millió USD	50 millió USD
Közkárok	15 millió USD	56,5 millió USD

Forrás: *San Francisco Chronicle*. 1982. január 13:16.

Abraham Kaplan (1964):

- közvetlenül megfigyelhető dolgok (vö. TT),
- közvetetten megfigyelhető dolgok (vö. TT),
- konstrukciók, megfigyelésen alapuló elméleti származékok (vö. TT).

- egyértelműség,
- megegyezésen alapul.

Fogalom meghatározásának részei:

- definíció,
- indikátorok,
- dimenziók.

- indikátorok (dimenziónkénti) felcserélhetősége

Az ötlettől a mérésig:

- konceptualizálás,
- nominális definíció,
- opercionális definíció,
- mérések a valóságban.

Definíció

Fogalmakhoz kapcsolódó, azokat megjelenítő (l. indikátorok) empirikus megfigyelések, jelenségek és adatok körének meghatározása.

- csatorna,
- a mérés terjedelme,
- precizitás,
- dimenziók,
- mérési szintek (l. később).

BARÁTSÁG

BARÁTSÁG

- “Friends have all things in common.” (Plato)
- “Misfortune shows those who are not really friends.” (Aristotle)
- “What is a friend? A single soul in two bodies.” (Aristotle)
- “A friend to all is a friend to none.” (Aristotle)
- “One loyal friend is worth ten thousand relatives.” (Euripides)
- “My best friend is the one who brings out the best in me.” (H. Ford)
- “In a friend you find a second self.” (Isabelle Norton)
- “A friend should be a master at guessing and keeping still.” (Nietzsche)

Hogyan határozná meg a következő kutatási témákhoz tartozó fogalmakat?

- Fogyasztási igények a zöld ketchuppal kapcsolatban
- Diplomások pályakövetése
- Bankfiók-potenciál
- Ingázás a budapesti agglomerációban
- Romák helyzete a munkaerőpiacon
- A ValóVilág megítélése a vidéki fiatalok körében
- Civil aktivitás a rendszerváltás idején
- A magyarországi nagyvállalatok hálózatelemzése
- A Facebook médiafogyasztási attitűdökre gyakorolt hatása

Hogyan mérné azokat?

Hány éves Ön?

- < 18
- 19-24
- 25-30
- 31-40
- 41-100
- 100 <

Mutassa be a fenti példában a változót és annak attribútumait!

Hogyan változtatná meg a fenti kérdőív-részletet?

A változók típusai

- Belső változók
 - Függő változó
 - kvalitatív változók
 - kvantitatív változók
 - Független változó
 - kvalitatív változók
 - kvantitatív változók
- Külső változók
 - Kontroll-változó
 - Egyéb változók

Hozzon 1-1 példát a fentebbi típusokra!

Kvalitatív változók:

- Nominális: egymást kizáró, a teljes válasz-univerzumot lefedő kategóriák
- Ordinális: u.a., mint fentebb + a kategóriák sorbarendezhetőek

	Alacsony		Magas	
	Nominális	Ordinális	Intervallum	Arány
Klasszifikáció	X	X	X	X
Sorrend		X	X	X
Egyenlő távolságok			X	X
Nullpont				X

Kvantitatív változók:

- Intervallum: u.a., mint fentebb + a kategóriák egyenlő távolságra találhatóak
- Arány: u.a., mint fentebb + nullpont

Milyen változók, milyen mérési szintek feleltethetők meg az alábbi kérdéseknek/kijelentéseknek?

- Életkor
- Születési év
- Településtípus
- Iskolai végzettség (o.)
- Kedvenc szín
- Iskolai érdemjegy
- Mennyire tartja magát vallásosnak?
- Az idősebb emberek jobban félnek a bűnözőktől, mint a fiatalabbak.
- Melyik a legnagyobb magyar focidrukker csapat?
- Mely foglalkozás bír a legnagyobb presztízzsel?

Köszönöm a figyelmet!

Daróczi Gergely

daroczi.gergely@btk.ppke.hu